

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 27, listopad 2025 18:27

Anna Dąbrowska

Odsłony: 689

We wtorek, 25 listopada, w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich miała miejsce konferencja pn. *"Powiat odporny na kryzysy. Znaczenie OIK w budowaniu silnych społeczności lokalnych"*. Spotkanie poświęcone było dobrym praktykom i skutecznym rozwiązaniom dla powiatów w obszarze interwencji kryzysowej, realizowanej przez Ośrodki Interwencji Kryzysowej (OIK).

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz samorządów powiatowych, a także osoby, które w powiecie zajmują się zarządzaniem kryzysowym oraz tworzeniem systemu wsparcia społecznego dla osób i rodzin w kryzysach.

Organizatorem wydarzenia był Rzecznik Praw Obywatelskich we współpracy z Konwentem Dyrektorów Ośrodków Interwencji Kryzysowej, starostą pruszkowskim oraz Związkiem Powiatów Polskich.

Od 2021 roku bez zmian

W czasie spotkania Rzecznik Praw Obywatelskich prof. **Marcin Wiącek** przypomniał, że tegoroczna konferencja nie jest pierwszą inicjatywą, jaką RPO zorganizował wspólnie z Konwentem Dyrektorów Ośrodków Interwencji Kryzysowej. Rok temu, w czasie podobnego wydarzenia, dyskutowano nad postulatami dotyczącymi zniwelowania trudności oraz barier biurokratycznych i administracyjnych, z jakimi borykają się OIK-i, a Rzecznik skierował następnie dwa wystąpienia do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące tej tematyki.

Profesor przyznał, że postulaty formułowane w tym zakresie przez lata, właściwie nie uległy zmianie.

– Podstawowym postulatem jest wzmocnienie podstaw prawnych funkcjonowania Ośrodków Interwencji Kryzysowej, wprowadzenia legislacji, odnoszącej się do zasad ich działania – mówił. – Ja uważam, że należy także mówić o potrzebie wzmocnienia statusu, prestiżu osób, które w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej pełnią służbę.

Wśród najważniejszych postulatów **Marcin Wiącek** wymienił także zmianę art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym schronienia w ramach interwencji kryzysowej udziela się w czasie do 3 miesięcy. Profesor wskazał również na konieczność wzmocnienia środków nadzoru, jakimi dysponują wojewodowie wobec powiatów w zakresie tworzenia OIK.

– Z raportu Najwyższej Izby Kontroli z 2021 roku wynika, że – jak pamiętam – 55% powiatów nie utworzyło Ośrodków Interwencji Kryzysowej, a spośród tych, które istnieją, tylko 30% świadczy pomoc całodobową, co jest stanem niezgodnym z treścią przepisów ustawy o pomocy społecznej – przypomniał. Poinformował również, że jego Biuro zwróciło się kilka miesięcy temu do wszystkich wojewodów z prośbą o przeprowadzenie diagnozy funkcjonowania interwencji kryzysowej na terenie ich jednostek oraz o wskazanie stosowanych środków nadzoru.

– Otrzymaliśmy bardzo różne odpowiedzi – podsumowywał Rzecznik. – Niektórzy wojewodowie starają się zachęcać powiaty do stworzenia Ośrodków Interwencji Kryzysowej, w szczególności w taki sposób, iż przedstawiają możliwości finansowe, możliwości skorzystania z rozmaitych programów czy z rozmaitych dofinansowań, ze środków również europejskich na tworzenie ośrodków interwencji. Niektórzy wojewodowie formułują wytyczne czy takie mniej stanowcze dyrektywy do powiatów, znajdujących się na obszarze danego województwa. Wojewodowie podkreślają również to, o czym już mówiłem, czyli deficyt regulacji prawnej, brak rozporządzenia, w szczególności brak rozporządzenia, które kodyfikowałoby

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 27, listopad 2025 18:27

Anna Dąbrowska

Odslony: 689

zasady funkcjonowania Ośrodków Interwencji Kryzysowej.

Jak mówił Rzecznik, to wszystko doprowadziło do konkluzji, że od momentu opublikowania raportu NIK-u, w zakresie tworzenia OIK-ów nic się nie zmieniło.

– Powiaty wskazują, że nie mają pieniędzy, że jest problem z finansowaniem, że jest problem z kadrami, ale także że nie ma zapotrzebowania na Ośrodki Interwencji Kryzysowej. Zwłaszcza ten ostatni argument jest w moim przekonaniu nietrafny, ponieważ kryzys ma to do siebie, że nie da się go przewidzieć i nie jesteśmy w stanie określić zapotrzebowania nawet w przestrzeni kilkunastu godzin – mówił **Marcin Wiącek**, wyrażając również nadzieję, że konferencja będzie miejscem dyskusji o tym jak zachęcić powiaty do tworzenia ośrodków kryzysowych. Podkreślił także, że należy zachęcić władze centralne do opracowania projektu ustawy dotyczącej działania Ośrodków Interwencji Kryzysowej oraz kompetencji wojewodów do prowadzenia skutecznego nadzoru nad powiatami w tym obszarze. Zwrócił również uwagę na potrzebę zbudowania prestiżu, odpowiednich warunków pracy i szacunku do osób, które pełnią służbę w OIK-ach, a także zastanowienia się nad skutecznym sposobem docierania do ludzi z informacją, że istnieją ośrodki interwencji kryzysowej, które oferują im wsparcie.

„Chcieć to móc”

W dalszej części spotkania starosta pruszkowski **Adrian Ejssymont** podzielił się doświadczeniem swojego powiatu w zakresie interwencji kryzysowej – w powiecie pruszkowskim, przyjmując koncepcję połączenia specjalistycznego ośrodka wsparcia dla doznających przemocy domowej oraz ośrodka interwencji kryzysowej w ramach organizacji jednej jednostki, utworzono Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie.

– Kryzys i przemoc jako zjawiska społeczne nakładają się i przenikają, dlatego te jednostki w ramach jednego zespołu harmonijnie ze sobą współpracują – uzasadniał to rozwiązanie Starosta.

Referat na temat interdyscyplinarności działań i współpracy lokalnej w obszarze interwencji kryzysowej wygłosiła z kolei Prezes Konwentu Dyrektorów Ośrodków Interwencji Kryzysowej w Polsce **Katarzyna Wiśniewska**.

– Badania wskazują, że 65 proc. młodych ludzi doznaje kilku kryzysów w jednym czasie. Powiat powinien mieć na to odporność, którą mogą wzmocnić właśnie ośrodki informacji kryzysowej – wskazywała.

Poinformowała także, co pozytywnego zdarzyło się na przestrzeni ostatnich lat i miesięcy.

– Podniesiono rangę problemu kryzysu, bo mówi się już o Ośrodkach Interwencji Kryzysowej, znaleźliśmy zrozumienie i wysłuchanie w zarządzie Związku Powiatów Polskich. Nasze postulaty zostały wysłuchane w październiku podczas zarządu ZPP. Współpraca z panem Andrzejem Płonką, prezesem tegoż Związku oraz obecną na sali panią Bernadetą Skóbel, radcą prawnym, wstępnie zaowocowały propozycją stworzenia w ramach Związku forum czy konwentu zrzeszających dyrektorów OIK-u, samodzielnie działających lub będących w strukturach. (...) Od 2022 roku naszym sojusznikiem jest Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich – wymieniała.

Co do samego tworzenia ośrodków Prezes zapewniała, że „chcieć to móc”, a Konwent Dyrektorów OIK służy powiatom swoim wsparciem.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 27, listopad 2025 18:27

Anna Dąbrowska

Odsłony: 689

– My, jako Konwent, jesteśmy bardzo otwarci. Jeżeli tylko któryś z panów starostów, może członków zarządu danego powiatu, zwróci się do nas, żebyśmy przyjechali, powiedzieli jak tworzyć taki ośrodek, jesteśmy naprawdę otwarci. Proszę się nie bać, proszę do nas dzwonić – apelowała.

Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz w Związku Powiatów Polskich mec. **Bernadeta Skóbel** zaznaczyła, że Organizacja od lat interesuje się tematem funkcjonowania ośrodków interwencji kryzysowej.

Potwierdziła również wolę ZPP powołania Forum Ośrodków Interwencji Kryzysowej, co umożliwiłoby bieżącą współpracę, wymianę doświadczeń, dobrych praktyk czy omówienie problemów prawnych i organizacyjnych.

– Będziemy pracować teraz z ministerstwem nad zmianą ustawy o pomoc społecznej. Ministerstwo w takich wstępnych rozmowach zapowiedziało, że planuje wprowadzenie rozporządzenia, które by określało minimalne standardy działania Ośrodków Interwencji Kryzysowej. To będzie jakieś totalne minimum, żeby państwo byli tego świadomi. Natomiast jest idealny moment na to, żeby zbudować jakąś kooperację pomiędzy praktykami a taką organizacją jak nasza, która działa w procesie legislacyjnym – mówiła.

W swoim wystąpieniu na temat narzędzi prawnych i organizacyjnych oraz o możliwościach i wyzwaniach w tym obszarze prawniczka **wskazała także na przepisy ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, zgodnie z którymi wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a więc również ośrodki interwencji kryzysowej są z mocy prawa podmiotami ochrony ludności.**

– Czasami Ośrodki Interwencji Kryzysowej postrzegane są jako stricte podmioty działające w obszarze pomocy społecznej i zajmujące się pomocą ofiarom przemocy domowej oraz osobom, które np. chciały podjąć próby samobójcze. Nie widzi się tego, że zakres pracy OIK-ów jest i powinien być pojmowany szerzej. (...) Gdybyśmy tak pojmowali zadania Ośrodków Interwencji Kryzysowej, to być może w przyszłości dałoby to też otwarcie do tego, żeby móc sięgać chociażby o ośrodki z programu ochrony ludności – uświadamiała.

Poza wystąpieniami wprowadzającymi w programie Konferencji znalazł się panel – Ośrodki interwencji kryzysowej wsparciem dla służb w reagowaniu na kryzysy i zarządzaniu kryzysowym oraz wystąpienia na temat: „Jak zwiększyć dostępność i wesprzeć jakość interwencji kryzysowej w powiatach? Jak wykorzystać potencjał interdyscyplinarnych działań?” oraz „Interwencja kryzysowa – skuteczne rozwiązania dla powiatów”. Głos zabierali m.in. przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Zachęcamy do obejrzenia transmisji całego wydarzenia [TUTAJ](#), a także do lektury wywiadu z Bernadetą Skóbel (dostępny poniżej).